

//// //// //// //// //// //// //// //// //// //// //// *Ara farà /* **50**
anys

**Sant Jordi
2022**

Ara farà 50 anys és un conte que ens relata la singular història de l'àvia Queralt, una migrant arribada al barri de Bellvitge els anys 70, i de la seva filla Júlia.

Narrada per la neta de la Queralt, aquesta entretinguda història comença just el dia en què es va inaugurar l'Hospital Universitari de Bellvitge (HUB) l'any 1972 i ens porta fins a l'any 2022, el de commemoració del 50è aniversari del centre.

Aquest escrit ha estat fruit de la col·laboració d'una trentena de professionals de l'HUB. Per primera vegada en tota la història de l'hospital ens hem engrescat amb una iniciativa d'escriptura col·laborativa d'aquestes característiques per tal de celebrar la diada de Sant Jordi, però de ben segur que no serà la darrera. Perquè l'art és una manera de guarir-nos, i ens fa especial il·lusió el resultat en forma literària del treball en xarxa dels nostres professionals.

La dinàmica d'escriptura ha estat la següent: a partir d'un primer paràgraf, cada nou participant creava el següent, en una cadena d'escriptura compartida que ha completat un conte amb el rerefons de la celebració del primer mig segle de l'HUB.

Les il·lustracions, que han estat fetes especialment per al relat, són un regal del Dr. Fernando Fernández Aranda, professional de l'HUB, que ja en altres ocasions ha col·laborat amb iniciatives artístiques del l'hospital.

Gràcies a tothom que heu fet realitat aquesta obra tot creant-la!
I gràcies també a tothom que la fareu realitat tot llegint-la!
Feliç Sant Jordi 2022 i feliços 50 anys de l'Hospital Universitari de Bellvitge!

Capítol I

No sé si t'ha passat mai, però de vegades el dia que creus més insignificant de tots és el que acaba sent el més extraordinari.

Aquesta història que estàs a punt de conèixer va passar-li a la meva àvia, amb 32 anys acabats de fer. I avui te la contaré exactament com me la contava ella a mi.

Era el 8 de novembre de 1972, just el dia que s'inaugurava l'Hospital de Bellvitge i la ciutat sencera bullia d'excitació. Els veïns i veïnes de tota la ciutat s'hi van acostar per ser testimonis del tret de sortida del nou hospital, el seu hospital.

L'àvia Queralt, una de tantes jovenetes del barri, no va pensar-s'ho dues vegades. Carregant la mare al ventre, va creuar els quatre carrers que la separaven de l'espectacle del dia a correu, tot i que el Dr. Sampere ja l'havia previnguda contra els esforços innecessaris i les emocions intenses. L'àvia era així, una dona que ho vivia tot amb intensitat, sense deixar res a l'atzar. Aquell dia, però, no sabia pas com canviaria tot.

Mentre anava de camí pensava en com havia crescut el barri. L'àvia encara recordava quan l'avi i ella havien arribat feia 10 anys a viure-hi, un lloc ple de gent treballadora, de famílies amb tantes il·lusions com ells. L'àvia, ben lluitadora com era, només arribar es va fer membre de l'Associació de Veïns i Veïnes de Bellvitge, que tant reivindicaven per millorar les condicions i serveis del barri. Aquell dia estava molt emocionada perquè veurien totes juntes un somni més fet realitat: un hospital vora casa!

Un hospital per a la gent de la zona, no un hospital de rics. Un hospital públic per a la gent que hi vivia i conreava les terres del voltant. Fins i tot es preguntava com s'ho farien els treballadors per arribar-hi, ara que estava envoltat de camps de conreu i es veien els tractors diàriament treballant. Potser això garantiria una millora en les comunicacions d'aquella àrea mig deixada de la mà de Déu.

No hi havia pèrdua, com la llum d'un far, l'edifici de formigó s'aixecava imponent i majestuós, marcant el seu destí. L'àvia tenia una sensació estranya a la panxa, al principi es pensava que eren els nervis i els efectes dels bots que havia fet mentre corria. Però per fi havia arribat i la sensació no minorava.

Capítol II

Apoc a poc es va anar conscienciant d'allò que estava passant. La mare estava de camí! L'àvia intentava tranquil·litzar-se i es repetia que, de fet, no li podia passar a cap millor lloc. Al cap i a la fi, estava envoltada dels millors metges de la ciutat. Però els nervis no cessaven i encara que sabia perfectament que l'avi Joan estava fent voltes amb el taxi, l'instint va fer que el busqués amb la mirada entre la multitud.

A qui va veure, però, no va ser a l'avi Joan. Amb el seu uniforme impecable, amb un somriure contagiós, amb l'emoció reflectida als ulls, allà hi havia la Núria, la seva amiga de la infància. Va respirar tranquil·la, podria confiar en ella.

Gràcies a la seva amiga Núria, l'àvia explica que va poder viure aquell moment de forma especial i única, ja que estava rodejada dels millors professionals que s'encarregarien que així fos.

Després d'unes quantes hores, va començar a treure el cap i la Núria l'animava dient, "Ànims, que això ja està, dues empentades més i ja surt".

I així va ser el petit miracle del naixement de la mare, en un hospital nou de trinca, però encara buit, que no tenia servei d'obstetrícia i en un dia en què gairebé tothom estava pendent de l'arribada dels cotxes oficials. L'últim esforç de la mare abans del bram de la vida va coincidir amb uns aplaudiments retronants a l'exterior. A l'àvia sempre li va agradar explicar que els aplaudiments foren per premiar el seu esforç.

Anys més tard la meva mare, Júlia, ja corria per tot arreu i l'àvia Queralt la portava a recollir espàrrecs de la vora dels horts, era bo que poguessin estalviar uns calerons amb les passejades! A la Júlia li agradava córrer per tot arreu i jugar amb altres nens al carrer. Els nens jugaven al carrer sempre que podien, i si plovia, millor, treien unes canoes i aprofitaven per remar una mica. Aquells dies, la Júlia tornava a casa plena de fang i amb un somriure a la cara.

Tornant a casa després d'una d'aquestes tardes plenes de joia, la Júlia va creuar, com de costum, la passera subterrània que unia els camps de conreu amb l'hospital. A mesura que s'acostava a la sortida, una figura amb bata blanca, un doctor, va avançar cap a ella, engrandint-se a cada passa fins a cridar la Júlia pel seu nom i demanar-li que s'acostés. Tremolosa, la Júlia va veure com el doctor li lliurava una carta amb un segell amb una S gravada, i la va agafar amb l'ordre d'entregar-la a la mare i que ningú més que la mare no la podia llegir.

A casa, la Júlia va entregar-li la carta a l'àvia Queralt, explicant-li el succés entre llàgrimes. En veure el segell amb la S, la Queralt ja va saber de qui era la carta, i es va témer el pitjor. En obrir-la, es van confirmar les pitjors sospites:

"Estimada Queralt, el temps i la distància no han fet més que engrandir l'anhel i angoixa que em genera el record d'allò que vam viure. No vull viure en la incertesa que vam acordar, i finalment he pogut esbrinar que la Júlia és filla meva, nostra. Prego que en Joan no en sàpiga res, serà el nostre secret, i demano que acceptis els diners de la carta, que et faré arribar mensualment perquè la Júlia pugui estudiar medicina quan sigui gran. Sempre teu, Dr. Sampere". Entre la nostàlgia i la pena, la Queralt va deixar la carta al calaix de la taula i va abraçar la Júlia, dient-li "Ho sento" i "T'estimo."

Capítol III

Però la Júlia no volia estudiar medicina, s'hi negava, no viuria per satisfer els desitjos de l'ego d'un pare absent, no seria un reflex de l'home que les havia abandonat, tant a ella com la seva mare, no, la Júlia va decidir que ella ajudaria a la gent d'una altra manera.

La Júlia volia ajudar persones que havien tingut una infància difícil o que tinguessin dificultat per afrontar problemes psicològics o psiquiàtrics, però encara no estava segura de quin camí emprendre. Per això, va optar per fer un voluntariat, descobrir de manera altruista quina era la seva vocació, on estava el seu lloc i sobretot, què la feia més feliç a ella.

Un dia, quan es va despertar al matí, ho va veure clar. Per saber què volia fer, havia d'allunyar-se de tot el que havia conegut fins aleshores, i també de la gent que la protegia i estimava. Havia de començar el seu camí des de zero. Amb molta pena, però també amb la gran il·lusió de qui comença un nou i emocionant projecte, va fer la maleta i es va acomiadar de la seva gent per començar el seu gran viatge.

Per a l'àvia Queralt no va ser fàcil acceptar que la seva única filla marxés de casa en allò que ella pensava que era una fugida endavant. Però va entendre que la Júlia necessitava decidir el seu futur ella sola.

Un 8 de novembre, la Júlia va anar a l'aeroport del Prat buscant una sortida. No tenia res previst, no tenia plans concrets i va deixar que el destí triés per ella. Es va acostar al taulell i va demanar un bitllet per al primer avió que s'enlairés amb un destí internacional. I la seva nova vida va començar a...

Capítol IV

Ila seva nova vida va començar a Veneçuela, un país llatinoamericà, ivorejat pel mar Carib i ple de color. Allà hi coneixeria una societat que creixia molt ràpidament a la capital del país gràcies a la indústria petrolífera, però amb zones plenes de necessitats als suburbis i l'interior del país. La Júlia va poder aprendre d'una nova cultura que la va abraçar amb la seva calidesa i que li va permetre conèixer noves realitats que li van omplir el cor d'alegria i alhora la van fer sentir que necessitava preparar-se per ajudar moltes persones. Per això, passats uns sis mesos d'aventures va començar a pensar a tornar a casa per estudiar infermeria.

Havien estat sis mesos molt intensos en un país, Veneçuela, que li va fer veure encara amb més claredat la seva vocació de servei i ajuda a un dels col·lectius de persones més vulnerables, els malalts. Una vocació de cura i guariment, però també de consol i acompanyament. La decisió de tornar a Barcelona va omplir d'alegria la Queralt i en Joan que tant l'havien trobat a faltar. I la seva joia es va veure augmentada quan van saber que havia trobat allò que l'omplia i que volia matricular-se a l'escola d'infermeria. No seria metgessa, va pensar la Queralt, però trobava que havia encertat i que aquella decisió marcaria el principi del seu futur.

Durant els tres anys en què va estudiar a l'Escola d'Infermeria de Bellvitge –mai va dubtar de quina escola escollir–, la Júlia fou feliç formant-se i fent-hi amistats indelebles, si bé també va tastar l'amargor de l'amor no correspost. Era impossible, però, no deixar-se arrossegar per l'eufòria general d'un país que preparava uns Jocs Olímpics i on tot canviava ràpidament. Nous edificis i equipaments estaven arraconant els camps i horts en els quals havia jugat de petita. Fins i tot l'escola on estudiava es va traslladar de sobte a un aulari nou i es va integrar a un nou campus universitari.

La sensació de formar part d'un col·lectiu que cada cop es feia més gran i que juntament amb companys d'altres categories amb els qui compartia coneixements tant d'atenció al pacient com a nivell de laboratori va fer que la Júlia se sentís dins d'un moviment més gran que el que havia vist fins ara. Era hora de renovar-se, de fer-se ressò del fet que hi ha tot un món per arribar a un diagnòstic definitiu abans de poder donar el tractament corresponent al pacient. És per això que durant part de la seva jornada va començar a fer recerca.

Necessitava estar ocupada per oblidar-se d'aquell noi que li havia trencat el cor, per això dedicava moltes hores del dia a fer recerca. I, per a quan acabava la seva jornada laboral es va apuntar d'infermera voluntària per als Jocs. Així tenia la ment distreta.

Capítol V

Aquell juliol del 92 feia molta calor. Tanta, que a les nits no es podia ni dormir. I una d'aquelles nits va conèixer el Josep. De fet, va ser una nit que no oblidaria mai. Després d'un magnífic dia al velòdrom d'Horta com a voluntària, Espanya havia aconseguit la seva 1a medalla als Jocs de Barcelona 92; la 1a i d'or; i tot només dos dies després de la inauguració, de la mà de José Manuel Moreno, que acabava d'establir un nou rècord olímpic. Aquella nit, la mare havia sortit a buscar frescor i calma per aplacar l'excitació d'haver format part d'aquesta petita gran història i aquí era ell: assegut sol, en aquella taula, orientada al passeig marítim, l'única que tenia cadires lliures.

El Josep era un noi espigat i pèl-roig, amb una mica de barba que li donava un toc exòtic. La Júlia va apropar-s'hi i va preguntar-li si podia seure perquè li toqués una mica l'aire. Ell se la va mirar, va somriure i li va retirar la cadira perquè s'assegués al seu costat. Van estar xerrant fins a altes hores de la matinada.

La conversa va ser tan interessant, que podrien haver-la continuat uns quantes hores més i encara els hauria faltat temps per saciar la curiositat que sentien l'un per l'altre. Van estar intercanviant pensaments sobre la vida, valors, somnis... I la Júlia es va adonar que havia oblidat la sensació d'obrir-se a noves realitats i sortir de les comoditats. La feia sentir viva, realitzada i la motivava a continuar lluitant pels seus somnis. Aquest noi tan distingit va començar a avivar en la Júlia la il·lusió per transitar cap a una nova etapa de la seva vida.

L'àvia Queralt seguia amb molta energia i vitalitat. De tota la vida que li encantava viatjar, però ja feia uns quants anys que no havia anat enlloc. Aprofitant que la seva Júlia –que ara es dedicava a fer d'instrumentista a l'Hospital de Bellvitge– tenia un congrés internacional a Sevilla, li va dir "Mira filla, ja que te'n vas a Sevilla, jo me n'hi aniré amb tu. I així podré visitar la meua antiga veïna María Esperanza, migrant sevillana que després va tornar a la seva terra."

Ja a Sevilla i en les hores lliures del congrés, la Queralt i la Júlia, acompanyades per María Esperanza, passejaven pels carrers estrets del barri de Santa Cruz. Era el mes de maig i gaudien de l'olor de tarongines, roses, gessamins i més fragàncies naturals.

Un cop aquí, la Queralt estava pletòrica i la Júlia feia cinc cèntims del viatge als companys de l'hospital. El congrés havia estat molt interessant. "Però Sevilla" va dir l'àvia Queralt, "té una olor molt especial! I uns colors..."

La Júlia es va trobar amb la seva amiga Maria. A ella la fascinava com funcionava el cor. Tenia inquietuds per seguir analitzant cada detall del nostre tic-tac biològic. Treballava al Servei de cardiologia, on hi havia descobert un món increïble d'avenços i una humanitat sense límits amb els pacients trasplantats de cor.

Tic-tac, tic-tac. Mai no faltava res al quiròfan, ara que a Bellvitge ja duïen un any d'experiència en transplantament de cor, i la mare sempre descuidant-se del seu. El còctel d'oxitocina, vasopressina, dopamina i adrenalina feien de les seves al seu pobre cor, que bategava fort, molt fort, quan en Josep li venia al cap. "Júlia, convida'l al sopar dels 20 anys de l'hospital, no siguis cagadubtes", li va dir la Maria mentre desinfectava l'instrumental. Dit i fet. La mare va fer el cor fort. Va marcar el telèfon que tenia gargotejat a la llibreteta del Curro, record d'aquella Sevilla del 92. Finalment, va deixar anar: "M'acompanyaràs a la festa al Palau Nacional de Montjuïc? Serà un moment únic, obriran per primera vegada la Sala Oval després de les obres..."

Capítol VI

A les vuit del vespre, de vint-i-un botons, vermell Bellvitge als llavis, a l'escalinata del Museu, la Júlia es delia per retrobar-se amb qui em deixaria en herència la cabellera pèl-roja. "Júlia, he de parlar amb tu". En girar-se, tot esperant en Josep, va fer un salt de cor en comprovar que era el Dr. Sampere.

La Júlia es va quedar bocabadada, no li sortien les paraules, no sabia què dir, ni què fer. El Dr. Sampere no va poder aguantar l'emoció i entre llàgrimes va fer-li una abraçada que gairebé la deixa sense respiració. Ella no entenia res, però en alçar la mirada es va quedar tranquil·la, ja que va veure com s'apropaven els ulls color de mel del Josep.

"Júlia! La meva petita Júlia!", va exclamar el reconegut Dr. Sampere. Però en aquell moment no era la veu del doctor, la que parlava, sinó que aquella veu només era la d'un pare pronunciant des del fons del cor el nom de la seva filla. Aquella només era la veu d'un home que es despallava de totes les aparences per ser només allò que realment era: un home de nom Xavier, Xavier Sampere.

"No espero que em perdonis. Ni tan sols jo sé si podré perdonar-me algun dia a mi mateix. Només he de dir que mai a la meua vida no he deixat de pensar en tu."

"Júlia!", va repetir. Aquesta vegada la meua mare ho va percebre, ho va sentir: la seva veu sortia des de l'ànima, des del lloc més amagat del cor, aquell racó tan profund que ni tan sols el Dr. Sampere recordava, aquell racó que tots tenim amagat per por.

- Júlia... - I després, el silenci.

Però hi ha coses que no cal dir amb paraules. Ell bé que ho sabia. No va poder, en canvi, reprimir la necessitat d'estar a prop per un moment de la seva nena perduda. Sabent que els anys no tornen. Que potser a vegades és massa tard, però que no per això la necessitat d'expressar un sentiment desapareix. Que no per dur que sigui, es converteix en menys humà. Que potser la vida tampoc no havia pensat en ell, ni en els seus desitjos. I que a vegades les coses no són tan senzilles com a primera vista es podrien interpretar. Que la imatge d'una història està plena de matisos, tants com de vivències havien estat testimoni les parets d'aquell hospital, on l'alegria i la duresa es fonen. I al final del dia, o de la

nit, poder descansar amb la sensació d'haver donat el millor d'un mateix, sigui quin sigui el resultat. Com el sentiment retrobat del Dr. Sampere, i com se sentia en aquell moment. Com si els fantasmes que l'havien estat visitant durant aquells vint anys haguessin esperat aquella nit per parlar, i no necessàriament amb paraules.

- Júlia! – Va tornar a sentir. Però ara era el Josep qui ho deia, amb aquella dolça serenor que durant molts anys l'acompanyaria. El Josep duia una jaqueta blau marí, amb els pantalons a conjunt, i una corbata vermella, color Bellvitge, com els llavis de la Júlia.

El Josep li va dir a la Júlia "Tenia moltes ganes de veure't. M'ha fet moltíssima il·lusió que em convidessis a aquest acte..."
Tots dos es van abraçar furtivament, i en aquest mateix moment, la Júlia no va poder contenir les llàgrimes, plorant desconsoladament.

Tot seguit, el Dr. Sampere, que ho havia presenciado tot, va preguntar a la Júlia:

- Qui és aquest noi? No l'he vist mai per l'Hospital.
- El seu nom es Josep i podria ser l'home de la meva vida.

I així és com els meus pares, la Júlia i el Josep, es varen "comprometre" en aquell sopar de celebració dels 20 anys de l'Hospital, on la meva mare va continuar treballant com a infermera instrumentista als quiròfans de Cardiologia i on el meu pare va acabar estudiant Medicina, especialitzant-se com a cardiòleg, de manera que van acabar treballant junts.
I ara que se celebra el 50è aniversari de l'hospital, 30 anys després d'aquell sopar, les coses han canviat molt. L'hospital s'ha fet gran: un edifici de consultes externes, un edifici de recerca, un edifici tecn quirúrgic, un edifici annex que es va construir a correuita per a la pandèmia de COVID-19 que portem arrossegant fa 2 anys. L'Escola d'infermeria també ha crescut, convertint-se en un campus referent. I els pares també han canviat: la mare continua treballant a l'hospital, és supervisora de quiròfan; el pare va treballar uns anys com a cardiòleg al seu costat, però després del divorci van donar-li un lloc a l'Hospital St George de Londres. Un cop al mes el vaig a visitar, a ell i a les meves germanes petites.

I jo... bé, de mi no crec que calgui que te'n digui res, perquè després de tot el que t'he explicat segur que ja saps qui soc. Feliç Sant Jordi i ens veiem per l'hospital!

Autors *Albert Lladó*
Aleksandra Pavlinova Petrincheva
Almudena Caballero Molina
Ana Álvarez
Ana Gómez Villalba
Ana Hornero
Anna Cortés Bosch de Basea
Aurema Otero
Carla Martínez Pérez
Claudia Sisquellas Hernández
Cristina Aracil Verdugo
Emilio Jiménez Martínez
Esther del Campo
Ester García Polo
Gabriel Navales
Gustavo Jorge Molina Molina
Irene Feliu
Isabel Rodiera
Jordi Magrinyà
José María García Durán
Juan Carlos González
Laura García Fernández
M Victoria López Villar
M. Esther Navarro Roldán
Montse Fernández
Patricia Vega Martínez
Pilar Ordoñez Rufat
Ramón Fernández Pérez
Raquel Tena Cucala
Sergi Capilla Guilarte
Sergi Codina Sánchez

Il·lustracions *Fernando Fernández Aranda*

Hospital de Bellvitge 2022

www.bellvitgehospital.cat

[@hbellvitge](https://www.facebook.com/hbellvitge)

[@hbellvitge](https://twitter.com/hbellvitge)

[@hbellvitge](https://www.instagram.com/hbellvitge)